

Guia Musical 1983-84 8

La Renaixença

Restaurant

Camp, 63. Tel. 211 37 96. Barcelona-22

Manteniu i reviviu el goig artístic-musical....
amb la qualitat exquisida de
LA RENAIXENÇA

LA FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

PRESENTA

IV FESTIVAL

DE MÚSICA ROMÀNTICA

El nostre país ha recuperat la vida de gran importància. Ha estat començant també per l'organització de les seves activitats musicals. Els joves músics de la nostra generació són conscients de la seva responsabilitat i estan treballant per a la seva formació i desenvolupament.

J.O.N.D.E. — Joven Orquesta Nacional de España. Un conjunt que, dirigit per Edmon Colomer, es presentà el diumenge dia 15 de gener, en un primer concert, al Teatro Real de Madrid.

Tranquil, lector. No són les sigles d'una nova organització militar, ni les d'un partit polític de recent creació, ni les d'una empresa comercial que ens amenaça amb els seus productes per mitjà de la televisió.

J.O.N.D.E. és l'abreviació de «Joven Orquesta Nacional de España», un conjunt que, dirigit per Edmon Colomer, es presentà el diumenge dia 15 de gener, en un primer concert, al Teatro Real de Madrid.

En el programa figuraven uns fragments d'«Orfeo» de Gluck, la simfonia «Praga» de Mozart, l'intermedi de «Goyescas» de Granados, «Pélleas et Mélisande» de Fauré i la suite de Ravel «Ma mère l'oye». Un programa no gens fàcil per les subtilitats instrumentals i expressives de moltes de les partitures relacionades i que la jove orquestra executà amb una precisió exemplar. Foren unes versions distingides pel signe d'una musicalitat transparent i nítida, producte d'una acurada preparació a la qual ja han contribuït, en variades competències, el director Edmon Colomer, Alfredo Carrión (Secretari general tècnic), el violinista Agustín León Ara, el violoncellista Elías Arizcuren, Ferran Sala i Mas (contrabaix) i Bruno Pizzamiglio.

Amb aquesta iniciativa, el Ministeri de Cultura pretén d'incorporar a l'univers de la música les joves promocions d'instrumentistes i d'integrar-los a unos llocs de treball que com-

plentin la seva formació a fi de convertir l'expectativa de la promesa en l'efectivitat de l'acompliment. Poden participar a l'orquestra, una vegada comprovada la competència professional, els joves músics de setze a vint-i-cinc anys.

Podem preguntar-nos si aquest important experiment tindrà continuïtat, perquè, pel que sembla, la seva vigència és de moment limitada a períodes concrets. I també si el seu esquema cultural servirà de promoció a altres comunitats nacionals de l'Estat. En altres paraules, si la iniciativa no ha sorgit de la comunitat autònoma de Madrid, sinó d'un Ministeri, queda pendent de resoldre la incògnita de si la resta d'entitats autònomes tindran dret que el propi Organisme els faciliti aquest nou instrument de cultura.

Al marge d'aquestes qüestions, és indubtable que amb aquesta felicitat iniciativa s'ha posat una primera pedra per a fonamentar i renovar l'estructura de les velles orquestres peninsulars. Però jo, que mai no estic content, crec que cal anar encara més avall: vull dir que cal formar les infraestructures amb l'efectiva incorporació de la música a l'ensenyament primari, a fi que la societat la tingui com un bé cultural, normalment integrat al seu viure.

MANUEL VALLS

vida musical

BEQUES DE MÚSICA I DANSA DEL DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT

Les beques d'ampliació d'estudis musicals i de dansa, convocades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya —corresponsants a l'any 1983— han estat atorgades a: Amèlia Boluda per a ampliar estudis coreogràfics a la Cunningham Dance Foundation de Nova York; Llorenç Caballero per a perfeccionar estudis de flauta travessera al Koninklijk Conservatorium de L'Haia; Màrius Díaz, per a perfeccionar estudis de violoncel al Trinity College of Music de Londres; Albert Guinovart, per a perfeccionar estudis de piano amb Maria Curcio a Londres; Vicenç Prats, per a perfeccionar estudis de flauta travessera al Conservatoire National Supérieur de Musique de París; M.ª Elena Ruiz, per a perfeccionar estudis de dansa a la John Cranko School de Stuttgart.

JOSÉ LUIS GARCÍA

El director-solista de l'English Chamber Orchestra, José Luis García, reprendrà, després de molt de temps, les seves activitats a Espanya amb un recital dins del cicle «Opera y Solistas» organitzat per la Diputació de València. Aquest cicle, que celebrarà aquest any la seva segona edició, s'afirma com un festival sòlid i amb una gran projecció futura. Enguany, comptarà també amb la participació, entre d'altres, de l'Orquestra de Cambra de Noruega, amb Iona Brown, Rafael Puig, Agustín Anievas, Esperanza Abad, etc...

ENRIQUE SANTIAGO

Enrique Santiago, primer viola de l'Orquestra de Cambra de Stuttgart, ha format duo amb el pianista Albert Giménez Attenelle. Després de la seva vinculació amb el Trio de Barcelona i amb l'Escola de Música de Barcelona,

el nostre país ha recuperat un viola de gran categoria. Ha estat convidat també per l'Orquestra Simfònica de Ràdio Televisió Espanyola per a participar com a solista en la temporada 85/86 amb el «Concert» de Bartók.

LLUIS CLARET

Lluís Claret actuarà com a solista amb l'Orquestra Filarmònica de Moscou en la seva propera gira per Espanya. Interpretarà les «Variacions rococó» de Txaiovski sota la direcció de Dimitri Kitaienko, director titular de l'orquestra.

COMMEMORACIÓ INTERNACIONAL DEL BICENTENARI DEL P. SOLER

A la sala de la OIT, i organitzat pel Club del Llibre Espanyol, Nacions Unides, Ginebra (amb la col·laboració de la Direcció General de Relacions Culturals del Ministeri d'Afers Estrangers), se celebrarà un recital a dos pianos a càrrec de les concertistes catalanes Pepita Cervera i Teresina Jordà, en commemoració del Bicentenari del P. Antoni Soler i a benefici de la UNICEF.

TRIO DE BARCELONA

El Trio de Barcelona ha estat convidat per «Cantar y Tañer» de Madrid per celebrar el proper 7 de març un concert d'homenatge a la gran pianista catalana Rosa Sabater que morí en el tràgic accident aeri del passat mes de novembre.

CONCURS INTERNACIONAL

«PILAR BAYONA»

Johan Schmidt, pianista belga de 19 anys, ha estat el guanyador del Concurs Internacional de piano «Pilar Bayona» 1983, organitzat per l'Ajuntament de Saragossa.

LA FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS
PRESENTA

IV FESTIVAL
DE MÚSICA ROMÀNTICA

Gener/Febrer 1984

PROPERES CONCERTS

ELS RECITALS DE PIANO

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Dilluns, 30 de gener • 21 h.

FRANÇOIS-JOEL THIOLLIER

Obres de Mendelssohn i Brahms

Dijous, 2 de febrer • 21 h.

JOSEP COLOM

Programa Chopin

*LA MÚSICA DE CAMBRA
AMB PIANO*

CENTRE CULTURAL DE
LA CAIXA DE PENSIONS
(Passeig de Sant Joan, 108)

Dimecres, 25 de gener • 21 h.

TRIO LIVSCHITZ

JORDI VILAPRINYÓ DEL PERUGIA,
piano

Obres de Schubert i Brahms

Dijous, 26 de gener • 21 h.

GRUP MONTMARTRE

Obres de Doppler, Brahms, Schumann,
Cui i Saint-Saëns

Venda de localitats: A les taquilles del Palau d'11 a 13 h. i de 17 a 21 h.
(dissabtes matí, tancat).

FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

GRAN TEATRE DEL LICEU

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

GENERALITAT DE CATALUNYA

AJUNTAMENT DE BARCELONA

SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

TEMPORADA D'ÒPERA 1983/84

TURANDOT

de

GIACOMO PUCCINI

EVA MARTON - GIUSEPPE GIACOMINI - ALIDA FERRARINI

IVO VINCO - ENRIC SERRA - PIERO DE PALMA

JOSEP RUIZ - VICENÇ ESTEVE - ALFREDO HEILBRON

Director d'orquestra: ROBERTO ABBADO

Director d'escena: ANTONELLO MADAU-DIAZ

Producció: E. A. ARENA DI VERONA

Vestuari: FIORE (MILÀ)

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Dijous, 2 de febrer, a les 21 h.

Torn C

Diumenge, 5 de febrer, a les 17 h.

Torn T

Dimecres, 8 de febrer, a les 21 h.

Torn A

Venda de localitats a les oficines del Gran Teatre del Liceu.

«MÚSICA TRADICIONAL CATALANA» (EN TRES VOLUMS), DE JOSEP CRIVILLE

«El passat no ha mort. El passat viu en nosaltres i amb nosaltres», escriví en certa ocasió Giuseppe Pitré. Aquest passat significa el retrobament amb les pròpies arrels, la manera d'ésser de cada poble, de cada comarca, potser d'un país, i cap a aquesta tasca de retrobament apunta, cada vegada amb més rigor científic, l'etnomusicologia, el folklore o l'estudi de les tradicions autòctones. Aquest estudi ha esdevingut quasi una ciència viva; no es tracta, doncs, de fer arqueologia pura, sinó d'intentar comprendre les diferents capes evolutives que han donat lloc a una sedimentació, a una manera d'ésser, bé hagi estat això per clima, situació geogràfica, riquesa productiva o economia, sistema de vida..., factors tots ells influents en propiciar les característiques particulars de cada poble. De la mateixa manera que s'orienta avui l'estudi de la història en general, fins al punt d'arribar a una filosofia de la història, així també —i pel que d'història pugui tenir— l'estudi del folklore ha de ser comprès dintre d'un sentit viencial, també, en el moment present, encara que recolzat en el profund coneixement d'un passat del qual deriva, d'una tradició que és la seva raó d'ésser. L'estudi dels costums —i els costums són tradició— és l'estudi de la individualitat de cada poble, a través d'allò que el propi poble ha creat o ha assimilat, de tal manera que ho ha fet absolutament seu. Aquesta assimilació implica el concepte de transformació o evolució i el folklore, tot deixant constància documental dels fets que troba, també s'ocupa de la indagació, del perquè, o el què i el com, d'aquesta metamorfosi. No es tracta tampoc d'atendre a la successió de les modes més o menys aparents sinó a la petjada d'allò que resta en un altre nivell molt més profund. D'aquí que es pugui sentir, en moltes ocasions (sobretot quan un està lluny de casa), una certa identificació amb allò que caracteritza el nostre país, el món que simbolitza, el què i el com de nosaltres mateixos, i que pugui arribar a despertar una íntima emoció.

No en va molts grans homes han aplicat llur atenció, amb gran devoció —aquesta és una

tasca que només pot fer-se amb entusiasme—, a la captació, al descobriment de la realitat autòctona, la qual cosa ens ha posat en contacte amb tota mena de llegendes, ritus, supersticions, creences, característiques lingüístiques, cants diversos, i encara un llarg etcètera. L'evolució d'aquesta realitat fa difícil de copsar el moment concret de l'instant present perquè, tal com deïem, el folklore és una cosa viva —més encara, és la mateixa vida vista en la seva pluralitat de manifestacions— però viscuda avui, en el nostre món occidental, en un procés creixent d'acceleració: d'aquí es desprèn que molts cants —per centrar-nos ja en el fenomen musical— procedents d'un passat llunyà, que pervivien quasi d'una manera permanent durant un llarg període de temps, hagin acusat més contactes i semblin avui quelcom més adulterats, en rebre la influència, ara ja inevitable, dels grans mitjans de difusió. L'aparició de la gran tecnologia en la nostra era industrial i els grans avanços que ha aportat el nostre segle en tots els camps, així com la quasi internacionalització de l'individu, sembla que hagi volgut difuminar, en certa manera, el sentit autòcton —salvant els evidents redutes de societat primitiva en llocs molt apartats—, els ferris costums de les societats tancades dels medis rurals de fa mig segle. Certament, els extrems canvis socials obliguen, avui, a un altre plantejament del folklore, però —com deïem al principi «el passat no ha mort, viu encara en nosaltres i, sobretot, amb nosaltres»— el llegat que ens ha deixat forma part del nostre substrat, el qual condiciona el nostre angle de visió, la nostra postura i, perquè no?, el nostre propi sentit íntim. Un sentiment que, en gran part, és la veu de la poesia i el cant popular.

L'ample mosaic de comarques, contrades i medis geogràfics naturals que presenten els Països Catalans —des de l'Alt Pirineu fins el llindar de les terres valencianes, sense oblidar les Illes— es correspon amb l'extraordinària riquesa del seu folklore i la seva gran

varietat de formes. D'aquí que un estudi seriós i aprofundit, com el portat a terme per Josep Crivillé sobre «Música tradicional catalana» —obra de gran envergadura projectada en nou o deu volums— (1) sigui, per a nosaltres, un fet cultural de la més gran importància. Els tres volums que, pel moment, han aparegut estan dedicats als *Infants* el primer volum, amb un total de 205 cançons; al *Nadal*, el segon, amb 101 (sense comptar les variants, que donarien una xifra de 194); i a les *Danses*, el tercer, aquest darrer el més voluminós ja que aplega un total de 540 exemples. No cal dir, doncs, que es tracta d'una obra de gran envergadura posada al dia amb l'autoritat d'un dels nostres primers etnomusicòlegs i realitzada amb la màxima cura i responsabilitat. Cada volum ofereix una amplíssima documentació, ordenada d'acord amb uns criteris de funcionalitat i fàcil maneabilitat, que mostra, a la llarga, les característiques d'un estil català a través d'una gran varietat d'escalas modals i tonals, àmbits determinats, ritmes, etc.

Lògicament, un extens recull de cançons populars catalanes ha de considerar i tenir en compte tot el material anterior, però un dels mèrits fonamentals que descobrim en aquesta *Música tradicional* és l'aportació personal a través d'un pacient treball de recollecció. És aquest factor amplificatiu del ja existent que fa veure —en ocasions— les diferents variants segons les regions i l'evolució o transformació d'una mateixa cançó. Talment com en la riquesa fonètica del llenguatge, que es fa ben palesa al llarg i ample dels Països Catalans, així també una mateixa cançó, al llarg del temps, en el seu trànsit oral d'un lloc a l'altre, pot mostrar diferències genuïnes en l'assimilació, tot originant les diverses variants que molt sovint podem trobar d'una mateixa melodia. Així com hi ha paraules noves que el poble consagra (ara entràriem en l'observació de l'evolució del llenguatge) també la cançó popular, des de tots els angles, constitueix per si mateixa un llenguatge propi, nascut de l'instint i, consegüentment, essencial, que disposa d'una gra-

màtica latent, una sintaxi..., no, millor encara, una lingüística musical que es pot fer patent, precisament, a través d'estudis etnomusicològics com els realitzats per Josep Crivillé i posats a l'abast del públic en general mitjançant aquests tres primers volums que constitueixen ja un corpus musical popular de primer ordre.

Si bé parlem de la importància que un recull d'aquesta mena pot tenir per als estudiosos, l'obra, en si mateixa, tot essent ambiciosa, és presentada sense pretensions, de manera que pot complir amb els aspectes i funcions més elementals i pot ser així una magnífica eina de treball per a educadors —sobretot el primer volum dedicat a la cançó infantil— per a escoles i per a la pedagogia catalana en general.

Llibre I «Infants»: Què se'n pot desprendre, per exemple —com diu l'autor emparant-se en l'autoritat del gran etnomusicòleg romanès Constantin Brailoiu—, del fet, molt freqüent en la cançó infantil, d'uns models d'àmbit molt restringit, que utilitzen la pre-pentatonía? Doncs, que són «una de les organitzacions més arcaïques del món», melodies bitonals (de dos sons), tritonals (de tres sons) que denuncien l'origen d'un passat remot. Aquestes reflexions afegeixen un nou encant, un nou misteri a la ja natural bellesa que, dintre de la seva extremada simplicitat, mostra aquesta primera capa —primitiva— del llegat musical popular. Tots els factors constituents de la melodia: girs (neumes), àmbit, modes, ritmes... apareixen com elements preciosos d'estudi i classificació, i donen la possibilitat, sinó de reconstruir, sí, almenys, d'intuir aquest passat que —per herència genètico-cultural— tots portem a dintre. L'àmbit esdevé així un dels factors específics per a detectar l'antiguitat d'una determinada monodia. Des d'aquest punt de vista, el primer volum estableix un ordre, un índex, d'àmbits graduals, tot facilitant l'accés, malgrat la seva simplicitat, a un criteri musicològic i a una aplicació pràctica. A partir del quadre d'àmbits que d'aquesta manera

PATRONAT PRO MÚSICA
DE BARCELONA

XXVI TEMPORADA MUSICAL

ens ofereix l'autor es pot fer una selecció d'acord amb les necessitats pedagògiques concretes, tenint a l'abast —segons es pretengui— una immediata assequibilitat en els àmbits més restringits i que són els que demanen menys esforç d'execució (es troben cançons que van des del primari àmbit de 2.ª fins al molt extremat d'11.ª). Així també —i seguint amb el Primer llibre— es disposa d'un ampli quadre d'esquemes rítmics que donen pas a la possibilitat d'estudi d'aquesta altra important faceta musical. Aquest capítol és un dels més interessants, donat que el ritme, en la cançó infantil i popular, procedeix de la mateixa essència del llenguatge català, o, en altres paraules, *la cançó no és altra cosa que la musicació de l'idioma*. Aquest és un fet summament important a l'hora de tenir en compte una metodologia pedagògica, perquè és el punt bàsic, d'intersecció, entre la paraula i la música, o el moment en què la paraula i el seu ritme s'han fet música. Així, doncs, arran del sistema estudiat per Brailloiu consistent en agrupar combinacions rítmiques de vuit pulsacions, Crivillé presenta un quadre extensíssim —per no dir exhaustiu— de combinacions rítmiques, amb una relació paral·lela (a mode d'índex) de les cançons il·lustratives d'aquests ritmes. Tot això ens ajuda a penetrar aquest món fascinant de les tonades infantívoles a la vegada que —al marge de l'estètica particular— permet considerar cada cançó com un objecte d'anàlisi, com un factor d'estudi purament objectiu.

Llibre II «Nadal»: El tema nadalenc és riquíssim dintre el folklore català i a ell és dedicat tot el segon llibre. També aquí trobem uns criteris d'ordenació que presenten els diversos moments circumstancials de la història del naixement de l'Infant Jesús (precedents de l'Evangeli i del ritual litúrgic) i que van des de l'Anunciació de l'Àngel a la Verge fins a la Fugida a Egipte, una temàtica exuberant en detalls, que s'exposa àmpliament en 14 apartats. També aquí descobrim la mateixa filiació que en el primer lli-

bre del ritme prosòdic de la paraula tot donant lloc a formes estereotipades d'arrel nítidament catalana. Tant aquest aspecte com el modal i tonal són elements primordials per a determinar una autèntica fisonomia musical autòctona, caracteritzats estadísticament per unes constants que esdevenen fórmules específiques d'una manera d'ésser. Totes aquestes particularitats prefiguren una morfologia melòdica en la qual predomina una certa quadratura formal.

Sempre amb l'esperit de màxima fidelitat al testimoni oral directament recollit, podem trobar cançons que mostren concomitàncies —com dèiem abans— i línies melòdiques en parentiu, i que en ocasions integren una xarxa immensa de variants. Moltes d'aquestes variants són mostrades en paral·lel, en ordenació sinòptica, una sota de l'altra, com és el cas de la cançó núm. 16 *Sant Josep i la Mare de Déu*, que presenta simultàniament, ocupant el llarg de tota la pàgina, fins a 12 versions diferents d'un mateix text i fa evident, per comparació, la similitud melòdica. De vegades, curiosament, descobrim reminiscències d'algunes de les nostres cançons en d'altres folklores i que fan veure la història i les influències mútues (preciosíssimes per al folklorista i l'historiador) que han pogut donar lloc a una o altra filiació.

Llibre III «Danses»: Tot un altre món ens planteja el Tercer volum (recentment aparegut, el 23 d'abril de 1983) destinat a la *Dansa*, un món tan ric i ancestral com el que acabem de considerar però que implica també la suggestiva presència de la *música instrumental*. És, aquest, un capítol que ens posa en contacte amb la tangibilitat de l'objecte, l'*instrument*, una presència palpable que permet una aproximació —bé que musical— menys abstracta. Són veritablement belles les paraules del propi Crivillé en parlar-nos —en la presentació al seu tercer llibre— de l'instrument musical, «aquell que ha perdurat de manera secular oferint-nos la seva companyia com un atuell gairebé màgic que sap expressar el que volem dir...». I «això que vo-

lem dir», cristallitzat al llarg dels segles, en tant que poble, són els diferents gèneres musicals que configuren el nostre propi repertori: Corrandes, Balls, Pastorelles, Contrapassos, Sardanes curtes, i un llarg etcètera. Tot just començar, l'autor té cura de dir, tanmateix, que l'enfocament que donarà a la matèria serà exclusivament musical, sense entrar en consideracions de tipus coreogràfic, ja que l'etnecoreografia és una ciència que ha d'ésser tractada, evidentment, per llurs especialistes. Com en els llibres anteriors, també aquí es dona tota una sèrie interessantíssima de consideracions al voltant dels instruments, dels gèneres del repertori instrumental i de la seva morfologia (acompanyades de quadres sinòptics que faciliten una visió d'anàlisi). Consideració especial mereixen els instruments típics catalans com el *flabiol* i el *tamborí* (flauta i tambor), la *gralla*, la *cornamusa*, essent emmarcats dins un estudi d'organologia general, el qual tracta de l'instrument musical com a objecte etnològic, màgic i vinculat a determinats ritualismes. El llibre ofereix també una extensa bibliografia sobre aquests instruments que pot ser una ajuda inestimable per a l'estudiós. Al final del volum, hi ha un «Índex de documents que expressen dedicació concreta a un determinat instrument» i a continuació s'estableix una relació de tonades específiques atribuïdes al Flabiol, Flautí, «Flauta» d'Eivissa i Formentera, Gralla, Dolçaina, Violí, Xirimia, Tamborí, Tabal o Caixa, Tabalet, Timbal d'aigua, Pandero, amb la indicació numèrica corresponent que remet al text musical. Al marge de l'aspecte instrumental, poden apreciar-se particularitats de tipus formal, algunes de les quals resulten ja sorprenentment elaborades, tals com soldadures en l'engranatge d'una frase amb la seva repetició, doble funció per elipsi (o punt coincident del final i

principi de dos motius) etc.

La tasca desenvolupada per Josep Crivillé en aquests tres volums és realment admirable (2); i és admirable perquè aporta un gruix de treball sòlid i consistent, i posa a disposició tant d'estudiosos com de pedagogs (3) o públic en general la possibilitat d'un coneixement més profund de la pròpia identitat catalana.

Abans d'acomiar-me voldria destacar el treball de recerca que l'autor d'aquests tres llibres porta a terme a l'Institut de Musicologia del C.S.I.C. a partir del Seminari d'Etnomusicologia establert en el mateix Centre, així com també la labor pedagògica que mena a l'aula de Folklore i Etnomusicologia al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona. Recentment, tres dels seus deixebles han obtingut els premis de recerca «Aureli Capmany», instituit en cooperació per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, i «Emili Pujol», proposat per l'Institut d'Estudis Ilerdencs del C.S.I.C., guardons atorgats, el primer, a Glòria Ballús pel seu treball «Folklore Musical de la Comarca del Bages», i el segon, «ex aequo», a M.ª Antònia Juan pel seu estudi titulat «Música tradicional al Pallars Jussà» i a M.ª Angels Subirats per l'estudi titulat «Una recerca musicològica a Sant Llorenç de Morunys» treballs tots ells presentats, en el seu dia, com a memòries de grau de la matèria Folklore musical a l'aula d'etnomusicologia del Conservatori de Barcelona esmentat.

Cal dir encara, com a últim detall, que la publicació d'aquesta obra es deu a la iniciativa de l'editor Enric Climent (recentment traspassat). Gràcies al seu impuls editorial la publicació d'aquests tres primers llibres és avui realitat.

CARLES GUINOVART

- (1) Entre les temàtiques que, a més a més de les ja publicades, es pretén realitzar es troben: els Romanços (Baladística), Cançó religiosa, Cançó màgica, de Treball, Cicle ritual de la vida de l'home, Cicle ritual del transcurs de l'any.
- (2) És estimulante constatar que la Generalitat de Catalunya, comprenent la importància d'aquest treball,

i a la vista de l'èxit assolit pels dos primers volums, hagi volgut col·laborar a partir del tercer, a través del seu Departament de Cultura.

- (3) J. Wuytak, pedagog belga, en els cursos d'iniciació musical fets recentment a Barcelona, utilitza, com adequació de la seva metodologia al medi local, el Primer i Segon volum que comentem.

pro musica

PATRONAT PRO MÚSICA
DE BARCELONA

XXVI TEMPORADA MUSICAL

Dilluns, 6 de febrer, a les 21 h.

SCOTTISH CHAMBER ORCHESTRA

MONTSERRAT CABALLÉ, soprano

AGNES BAL TSA, mezzo-soprano

RALF WEIKERT, director

HAENDEL: Concerto grosso, op. 6, núm. 9

HAENDEL: Concerto grosso, op. 6, núm. 12

PERGOLESI: Stabat Mater

Dijous, 9 de febrer, a les 21 h.

DIMITRI ALEXEEV, piano

BRAHMS: Set peces, op. 116. — **SCHUMANN**: Papillons, op. 2

CHOPIN: Catorze valsos

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Venda de localitats: A les taquilles del Palau, d'11 a 13 h. i de 17 a 21 h.
(dissabtes matí, tancat). Preus especials per a estudiants.

PATRONAT PRO MÚSICA
DE BARCELONA

XXVI TEMPORADA MUSICAL

PRO MÚSICA

«LA SIMFONIA I L'ÒPERA»

El col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències, de Catalunya, (amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya) ha organitzat un curset dedicat a la simfonia i l'òpera (naixement, evolució i situació actual, etapes principals, compositors més destacats, obres més representatives i significatives, il·lustracions discogràfiques, etc.). El curs constarà de 10 sessions i serà professat per Oriol Martorell, Roger Aliet i Xosé Aviñoa, del Departament d'Art de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. Els dies i temes respectius són els següents: 10 de febrer: La simfonia-1 (Dels inicis a Haydn); 17 de febrer: La simfonia-2 (El miracle de Mozart); 24 de febrer: La simfonia-3 (Un canvi radical: Beethoven); 2 de març: La simfonia-4 (Romàntics i nacionalistes); 9 de març: La simfonia-5 (Del post-romanticisme al moment actual); 16 de març: L'òpera-1 (Monteverdi i el barroc); 23 de març: L'òpera-2 (La reforma de Gluck i Mozart); 30 de març: L'òpera-3 (El romanticisme italià: de Rossini a Verdi); 6 d'abril: L'òpera-4 (Wagner i el drama musical); 13 d'abril: L'òpera-5 (Les tendències contemporànies). Les sessions tindran lloc a la Sala Ramon Fuster, del Col·legi de Llicenciats, de 4 a 6 de la tarda.

II CONCURS D'INTERPRETACIÓ DE MÚSICA CATALANA PER A GUITARRA

Recentment s'ha celebrat a Mataró la segona edició del Concurs d'interpretació de música catalana per a guitarra. El jurat, constituït per Enric Casals, Pere Vallribera, Josep M. Llorens, Francesc Soler, Xavier Benguerel, Francesc de Paula Soler i Emil Hladky, emeté el veredict següent: Primer Premi: Joan Garrobé; Segon Premi: Xavier Coll; Tercer Premi: Joan Garrobé; Quart Premi: Xavier Coll; Accésit: Ricard Sánchez. El comitè organitzador del Concurs ha decidit donar a aquest certamen el nom de Rosa Sabater (en homenatge a la gran artista recentment desapareguda i íntimament lligada a Mataró);

des de l'any vinent, el concurs serà, alternativament, dedicat al piano i a la guitarra.

CICLE DE MISSES POLIFÒNIQUES

En un intent de retorn als orígens, i seguint una llarga tradició litúrgico-polifònica, Jovenuts Musicals de Barcelona ha coordinat la celebració d'un interessantíssim cicle de misses polifòniques (cicle que compta amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat).

Les misses se celebraran a la parròquia de Ntra. Senyora de Jesús de Gràcia (c/. Gràcia), a les 19'30 h.; els dies i els grups participants, i les obres a interpretar, són els següents: dia 28 de gener: «Cantare con la gorgia» (dir.: Jordi Casas); «Messa a 4 voci da cappella», de Monteverdi; dia 25 de febrer: Coral Cantiga (dir.: Josep Prats); Neal Cowley (orgue) i grup instrumental: «Missa brevis» de Haydn; dia 24 de març: Coral Belles Arts de Sabadell (dir.: Lluís Vila) amb l'Orquestra de JJ.MM. de Catalunya: «Missa en Sol» de Schubert; dia 12 de maig: Coral Sant Jordi (dir.: Oriol Martorell) i grup instrumental: «Missa» de Stravinsky.

LA MÚSICA I LES SEVES INTERRELACIONS

JJ.MM. ha organitzat un cicle de converses i diàlegs entre personalitats musicals o lligades al seu món i d'altres vinculades a diferents disciplines artístiques o humanístiques, per intentar d'aclarir des d'una òptica barcelonina els fenòmens de la música... i les seves interrelacions.

Es tracta de cinc diferents tertúlies que tindran lloc des del mes de febrer fins al mes de juny al local de Jovenuts Musicals (c/. Pau Claris, 139, 4t., 1a.) amb els temes de «Música i... arquitectura, cinema, contemporaneïtat, història i pensament».

Prendran part a aquestes converses: Oriol Bohigas, Joan Brossa, Josep A. González Casanova, Enric Jordi, Jordi Maluquer, J. M. Mestres Quadreny, Miquel Porter, Albert Ràfols Casamada, Josep Ramoneda, Josep Soler, Xavier Turull i Manuel Valls.

Organitzat per
Joventuts Musicals de Barcelona
amb la col·laboració del
Servei de Música de la
Generalitat de Catalunya i la
Caixa de Barcelona

Joventuts Musicals de Barcelona
Pau Claris 139 4rt. 1a
T. 215 36 57 - 215 29 18
Barcelona 9

III CICLE DE PIANISTES CATALANS

Febrer - Març de 1984

Dilluns, 27 de febrer, a les 21,30 h.

MANUEL GARCIA MORANTE

Obres de M. García Morante.

Dimecres, 29 de febrer, a les 21,30 h.

JOAN MOLL

Obres de Fauré, Franck, Satie, Debussy, Ravel.

Divendres, 2 de març, a les 21,30 h.

ROSA LLORENS

Obres de Chopin, Schumann.

Dilluns, 5 de març, a les 21,30 h.

JUDITH CUIXART - CARMEN CESENA

**Obres de Ravel, Debussy, Fauré, M. Roger, J. Soler,
Ll. Balsach.**

Dimecres, 7 de març, a les 21,30 h.

ALBADA OLAYA

Obres de Schubert, Schumann.

Divendres, 9 de març, a les 21,30 h.

CARLES SANTOS

Obres de C. Santos.

CASAL DEL METGE

DIMECRES MUSICALS DE RÀDIO NACIONAL

FEBRER 1984

Dimecres, 1, a les 19 h.

DE WAGNER A L'ESCOLA DE VIENA

EULÀLIA SOLÉ, piano

Obres de Wagner, Scriabin, Reger i Schönberg

Dimecres, 8, a les 19 h.

DEL BARROC AL CLASSICISME

RENATE HILDEBRAND, oboe barroc i rococó

PERE ROS, viola de gamba

OSCAR MILANI, clavicèmbal

Obres de Telemann, Schenk, J. S. Bach, Fiala i C. Ph. E. Bach

Dimecres, 15, a les 19 h.

DOS SEGLES DE MÚSICA TXECA

PROFESSORS "CONSERVATORIUM PRAGUENSIS"

OCTET DE VENT

Obres de Nudera, Vranicky, Rychlik i Myslivecek

Dimecres, 22, a les 19 h.

MÚSICA ESPANYOLA PER A CANT I GUITARRA DELS SEGLES XVIII I XIX

MARIA ARAGÓN, mezzo-soprano

M.ª LUISA SANZ, guitarra

Obres de Moretti, Sor, Bonrostro, Gomis i Moreno

Dimecres, 29, a les 19 h.

MÚSICA DE CAMBRA PER A TRIO

TRIO DE CAMBRA DE ZAGREB

Obres de Donizetti, Villa-Lobos, Zachow i Bjelinski

Col·labora:

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Comentaris: Benet Casablancas. - Transmissió directa pel II Programa (FM)

ENTRADA LLIURE

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

A. SOLER: Miserere a 8 veus. Miserere a 12 veus. / Magda Kalmár, Brigitta Kavács, Zsuzsa Dénes, sopranos. Klára Takács, mezzo-soprano. Ildikó Komlósi, contralt. János Bándi, tenor. István Gáti, baríton. Cor Madrigal de Budapest. Orquestra de l'Estat d'Hongria. Dir.: Ferenc Szekeres / UNGAROTON SLPX 12 427.

A través d'aquestes pàgines hom ha intentat de donar, durant molts anys, una ressenya i comentari sobre els discs d'actualitat que, amb les intermitències corresponents, apareixen al nostre mercat discogràfic. Es tracta de simples orientacions, de referències, d'acotacions a un fet tan important com és el de la producció musical.

En aquesta ocasió ens hem permès de fer una citació de dos enregistraments estrangers, però que tenen per a nosaltres, els catalans, unes connotacions especials.

El primer d'ells, editat a Hongria, aplega dues obres corals del P. Antoni Soler, el músic olotí que morí al monestir de El Escorial el 20 de desembre de 1783. Aquest mes passat hem commemorat, doncs, el bicentenari de la seva mort. No és estrany, donada la seva importància com a músic i la difusió cada vegada més important de la seva obra, que un conjunt d'intèrprets hongaresos hagi exhumat aquestes dues peces per a solistes, doble cor i orquestra amb una professionalitat extraordinària.

El Cor Madrigal de Budapest, que juntament amb el seu director, Ferenc Szekeres, són uns vells i entranyables amics de Catalunya i de la seva música, és un instrument adient per a fer reviure aquestes dues mostres de l'obra religiosa del monjo jerònim. Creiem que han sabut interpretar —cal donar a aquest mot el seu valor més exacte— amb justesa, intencionalitat i mestria, l'esperit i la lletra (és a dir, la música) del P. Soler. Què més calia?

Cal saludar amb afecte i regraciar el Cor Madrigal de Budapest la seva aportació a la recent efemèride soleriana. I entre nosaltres?... Caldrà esperar una nova avinentesa? Ben segur.

F. COUPERIN: Les Nations / HESPERION XX. Dir.: Jordi Savall / ASTRÉE AS 991.

Si l'enregistrament anterior tenia com a protagonista un compositor català tan significatiu per a la nostra història musical com el P. Antoni Soler, aquest —editat a França— té un intèrpret excepcional, igualment català, de gran prestigi dins la interpretació contemporània de la música antiga: Jordi Savall.

Amb el seu reputat grup Hesperion XX ha donat mostres paleses de cara a l'enriquiment d'un repertori dissortadament no massa conegut i cada vegada més valorat. La intencionalitat i el rigor històric, juntament amb una expressivitat i una constant preocupació per a la re-creació, han fet que el grup de Jordi Savall aconseguís un crèdit poc usual, però ben merescut (encara que, si cal ser verídics, no del tot assimilat en molts ambients). Fruit d'aquest treball i d'aquesta vocació que empeny Jordi Savall és el disc que aplega la versió integral de «Les Nations» de Couperin.

Fins ara només teníem coneixement d'una versió discogràfica d'aquesta obra portada a terme amb una categoria absoluta pel Quadro Amsterdam, integrat per Frans Brüggen, Jaap Schröder, Anner Bylsma i Gustav Leonhardt (TELEFUNKEN). No cal dir que es tracta d'una versió d'absoluta qualitat i d'innegable atractiu. Però la interpretació de Jordi Savall amb els seus components d'Hesperion XX no desmereix al seu costat. Tot al contrari. Es tracta, en tot cas, d'una concepció diferent, i per tant d'una proposta nova, tant per la seva lectura musical com per l'execució mateixa i pels elements disposats amb tota intencionalitat.

Cal escoltar amb atenció (a la qual, ben segur, en seguirà una espontània delectació) la versió excel·lent d'Hesperion XX. És, en definitiva, una refinada aportació a la música francesa del segle XVIII i de François Couperin en particular. I, en conseqüència, un pas més en el prestigi creixent i convincent d'un intèrpret català com Jordi Savall. — A.S.

pro musica

PATRONAT PRO MÚSICA
DE BARCELONA

XXVI TEMPORADA MUSICAL

PILAR LORENGAR

soprano

MIGUEL ZANETTI, piano

HÄNDEL: Care selve - SCARLATTI: Se Florindo é fedele
MOZART: Come scoglio - SCHUMANN: Widmung; Weit,
weit; Das Käuzlein - SCHUBERT: Lied der Mignon; Fis-
cherweise; Die junge Nonne; Rastlose Liebe - RESPIGHI: E
se un giorno tornasse; Abbandono; Nebbie - GRANADOS:
Oh, muerte cruel; El majo tímido; Mañanica era; Llorad,
corazón; No lloréis, ojuelos - GARCÍA LEOZ: Tríptico de
canciones.

Dimarts, 14 de febrer de 1984, a les 21 h.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Venda de localitats a les taquilles del Palau, d'11 a 13 h. i de 17 a 21 h.
(dissabtes matí tancat). Preus especials per a estudiants.

guia de concerts

DATA	LOCAL	CONCERT
GENER, 1984		
25, dimecres	19 h. Palau	Marçal Cervera, violoncel. Perfecto García Chornet, piano. Webern, Poulenc, Ginastera, Llàcer Pla (Dimecres de R.N.).
	21 h. Palau	Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt. Dmitri Sgouros, piano. Dir.: Eliahu Inbal. Rachmaninov, Musorgski-Ravel (Patronat Pro Música).
	21 h. Liceu	«Faust», de F. Gounod.
	21 h. Centre Cultural La Caixa	Trio Livschitz. Jordi Vilapinyó del Perugia, piano. Schubert, Brahms (IV Festival de Música Romàntica).
26, dijous	19.30 h. Sala Jorquera	Alumnes d'Elisabeth Sagarra.
	21 h. Palau	Orquestra Simfònica de la Ràdio de Frankfurt. Silvia Marcovici, violí. Dir.: Eliahu Inbal. Stravinsky, Mahler (Patronat Pro Música).
	21 h. Centre Cultural La Caixa	Grup Montmartre. Doppler, Brahms, Schumann, Saint-Saëns (IV Festival de Música Romàntica).
	21 h. Conservatori	Carme Cesena, Judit Cuixart, piano. Fauré, Debussy, Satie, Ravel, Poulenc (Serveis de Música Ajuntament).
27, divendres	21 h. Conservatori	Antoni Besses, piano. Homenatge a Rosa Sabater.
28, dissabte	19 h. Palau	Orquestra de la Ciutat de Barcelona. Montserrat Torrent, orgue. Dir.: Michel Tabachnik. Stravinsky, Poulenc, Saint-Saëns.
	19.30 h. Ntra. Sra. de Jesús, de Gràcia	Cantare con la gorgia. Dir.: Jordi Casas. Monteverdi.
	21.30 h. Liceu	«Faust», de F. Gounod.
29, diumenge	11 h. Palau	Orquestra de la Ciutat de Barcelona (segona audició).
	19 h. Palau	Banda Municipal de Barcelona. Dir.: Albert Argudo. Aureli Vila, viola. Rossini, Ventas, Zamacois.
30, dilluns	21 h. Palau	François-Joel Thiollier, piano (IV Festival de Música Romàntica).
	21 h. Conservatori	Quintet de Vent Ciutat de Barcelona.
31, dimarts	20.30 h. Pompeia	P. Robert de La Riba, orgue. Mozart, Beethoven.
	21 h. Conservatori	Miquel Bofill, saxofon. Carles Altayó, piano.
FEBRER		
1, dimecres	19 h. Palau	Eulàlia Solé, piano. Wagner, Scriabin, M. Reger, Schönberg (Dimecres de R. N.).

2, dijous	21 h.	Palau	Josep Colom, piano. Chopin. (IV Festival de Música Romàntica).
	21 h.	Liceu	«Turandot», de Puccini.
	21 h.	Conservatori	M. ^a Antònia Martín Regueiro, soprano. Ricard Peraire, clarinet. Miquel Rachmanis, piano. Haydn, Schumann, Homs, Weber, Schubert. (Una hora de música al Conservatori).
	22 h.	Conservatori	J. M. Cuéllar, guitarra. F. Pareja i J. Abad, guitarra. M. Gascón, flauta. Ll. Tomàs, piano (Pòdium de Joves Intèrprets).
3, divendres	21 h.	Conservatori	M. ^a del Carme Bustamante, soprano. M. García Morante, piano.
4, dissabte	19 h.	Palau	Orquestra de la Ciutat de Barcelona. Carme Vilà, piano. Dir.: Salvador Mas. Brahms, Reger.
5, diumenge	11 h.	Palau	Orquestra de la Ciutat de Barcelona (Segona audició).
	17 h.	Liceu	«Turandot», de Puccini.
6, dilluns	21 h.	Palau	Scottish Chamber Orchestra. Montserrat Caballé, soprano. Agnes Baltsa, mezzo. Dir.: Ralf Weikert. Haendel, Pergolesi (Patronat Pro Música).
7, dimarts	20'30 h.	Pompeia	P. Robert de La Riba, orgue. Mendelssohn.
8, dimecres	19 h.	Palau	Renate Hildebrand, oboè barroc i rococó. Pere Ros, viola da gamba. Oscar Miliani, clavicèmbal. Telemann, Schenk, Bach, Fiala (Dimecres de R. N.).
	21 h.	Liceu	«Turandot», de Puccini.
9, dijous	21 h.	Palau	Dimitri Alexseev, piano. Brahms, Schumann, Chopin (Patronat Pro Música).
	21 h.	Conservatori	Peter Bradley, piano. Beethoven, Chopin, Liszt (Una hora de música al Conservatori).
	22.15 h.	Conservatori	F. Rodríguez, guitarra. J. J. Gutiérrez, piano. R. Cardó, saxofon. M. Rossy, piano (Pòdium de Joves Intèrprets).
10, divendres	21 h.	Palau	Coral Càrmina (dir.: Jordi Casas). Trio de Barcelona. Locomotora Negra (Mans Unides).
11, dissabte	19 h.	Palau	Orquestra de la Ciutat de Barcelona. Utto Ughi, violí. Dir.: Eric Bergel. Beethoven.
12, diumenge	11 h.	Palau	Orquestra de la Ciutat de Barcelona (Segona audició).
	19 h.	Palau	Banda Municipal de Barcelona. Eugènia Sequeira, fagot. Dir.: Albert Argudo. Wagner, Ambriessen, Bolliart, Txalkovski.

TEMPORADA 1983/84 - 25 de gener de 1984 - Núm. 8 - Edició de 5.000 exemplars.
Edició i publicitat: PUBLI/TEMPO - Amadeu Vives, 3, 3r. - Tel. 301 33 93 - Barcelona-3

NOTES IMPORTANTS: Els actes començaran puntualment a l'hora indicada. No serà permesa l'entrada del públic a la sala de concerts durant la interpretació de les obres. No és permès d'obtenir registres o gravacions magnetofòniques de les obres programades així com tampoc de fer fotografies o de realitzar films a l'interior del Palau durant la celebració dels actes.

musical
SADI M

Calaf, 52 · T. 2092546 - Barna. 21

división organos

Asistencia técnica del
Palau de la Música Catalana

división pianos.

Av. Francisco Cambó (Av. Catedral), 10
Tels. 3196096 · 3106912 Barna, 3

JORQUERA U PIANOS

Un Martini invita a vivir

